

8. Зінченко Н.В. Мультимедіа технології в організації навчання Проблеми інформатизації та управління : збірник наукових праць: Випуск 2 (24). – К. : НАУ. – 2008. – С. 86-92.

УДК 658.14/17(047.32)

ПОДАТКОВА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

*Ксьонжик І.В. – к.е.н., доцент, докторант,
Алупой Т.А. – бакалавр, Миколаївський НАУ*

Постановка проблеми. Особливе місце податкової регламентації фінансової звітності визначається роллю її в діяльності сільськогосподарських підприємств. Фінансова звітність є джерелом зведеної інформації про фінансові результати сільськогосподарських підприємств. Вона концентрує дані фінансової звітності, що характеризують якісний стан підприємства. З прийняттям Податкового Кодексу України [1] відбувся ряд змін стосовно подання фінансової звітності, що здійснило безпосередній вплив на діяльність сільськогосподарських підприємств.

Стан вивчення проблеми. Теоретичні і практичні питання податкової регламентації складання фінансової звітності підприємств розглядали в своїх наукових працях наступні вчені: І. Губіна, Є. Ковальчук, І. Назарбаєва, В. Онищенко, Т. Пасько, В. Панасюк, Н. Ткаченко та інші. Разом з тим, більш детального дослідження потребує вплив законодавчих нововведень на процес формування фінансової звітності сільськогосподарських підприємств.

Завдання і методика досліджень. Завданням виконання даного дослідження стала оцінка сучасного стану механізму податкової регламентації формування фінансової звітності підприємств агропромислового сектору економіки в умовах прийняття нового Податкового кодексу.

Методологічною базою дослідження стали наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених та нормативно-правові акти з питань формування фінансової звітності сільськогосподарських підприємств. Методичною базою дослідження стали загальнонаукові економічні методи, в тому числі такі як аналітичний, графічний та інші методи.

Результати досліджень. Формування фінансової звітності представляє собою сукупність дій платника податків (або особи, що його представляє) і податкового органу зі складання, ведення і здачі документів установленої форми, які містять відомості про результати діяльності платника податку, його майнове становище і фіксують процес обчислення податку, а також суму, що підлягає сплаті до бюджету. Фінансова звітність може складатися як платником податку самостійно, так і його представником або податковим агентом.

Фінансовий результат є підсумком діяльності сільськогосподарського підприємства. На цьому етапі обліку виникає об'єкт оподаткування у вигляді отриманого доходу від реалізації виробленої і переробленої продукції та обов'язок здійснення розрахунку з державою у вигляді обов'язкових податкових платежів. Згідно Податкового кодексу України вітчизняні сільгосптоваровиробники мають право обрати режим оподаткування.

Сільськогосподарські підприємства в Україні оподатковуються за двома системами оподаткування незалежно від форми власності: на загальних засадах або за спрощеною системою.

Керуючись Законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», інструкціями та іншими нормативними актами, які регулюють порядок ведення бухгалтерського обліку, складання і подання фінансової звітності, та виконуючи вимоги, передбачені статутом кожного сільськогосподарського підприємства, з метою забезпечення своєчасного надання достовірної інформації користувачам фінансової звітності, бухгалтерська служба повинна створити Положення (наказ) про облікову політику [3]. Кожна складова зазначеного документа залежить від компетентності бухгалтерських працівників, ролі бухгалтерської служби на підприємстві, рівня офіційної та тіньової сторони бізнесу, ставлення власників до цього. Тому одні елементи облікової політики визначаються досить прозоро відповідально і професійно (наприклад, повноваження, документообіг, первинний облік), а інші поверхнево, формально (це притаманно більшості підприємств недержавної форми власності)

Фінансова звітність розкривається шляхом подання платником податку податкової документації, тобто документів, що містять відомості про обчислення і сплату податку. При цьому слід розрізняти податкову і фінансову звітність. Під фінансовою звітністю розуміють бухгалтерську звітність, яка містить інформацію про фінансово-господарський стан і результати діяльності господарюючого суб'єкта за звітний період. Фінансова звітність, відповідно до законодавства, має п'ять форм: баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал, примітки до річної фінансової звітності.

Формування фінансової звітності регулюється Законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 р., постановою Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2000 р., якою затверджений Порядок подання фінансової звітності та іншими нормативними актами [3]

На практиці подання фінансової звітності полягає у поданні податкової декларації. Відповідно до норми пункту 49.4 ст. 49 розділу II Податкового кодексу України платники податків, які належать до великих і середніх підприємств, подають податкові декларації до органу державної податкової служби в електронній формі з дотриманням умови щодо реєстрації електронного підпису підзвітних осіб у порядку, визначеному законодавством. Згідно з п. 1.11 ст. 1 Закону України «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами і державними цільовими фондами», податковою декларацією є документ, який подає платник податків до контролюючого органу у строки, встановлені законодавством, на підставі якого здійснюється нарахування і сплата податку чи збору (обов'язкового платежу). Виходячи з цього, будь-який

документ, що подається до податкового органу і призначений для нарахування та сплати обов'язкових платежів у певні фонди, є декларацією незалежно від того, яку назву має такий документ: розрахунок, довідка, звіт тощо. Отже, податкова декларація має характер податкового розрахунку, відповідно до якого платник податків самостійно обчислює суму податку і несе обов'язок щодо своєчасної його сплати.

Таблиця 1 - Терміни подання декларації суб'єктами підприємницької діяльності – на загальних засадах оподаткування*

№з/п	Види податку	Термін подання звітності	Термін сплати
1	2	3	4
1	Податок на прибуток	Протягом 60 календарних днів наступних за останнім календарним днем звітного (податкового) року, а в окремих випадках - протягом 40 календарних днів наступних за останнім календарним днем звітного (податкового) кварталу.	Щомісяця не пізніше 30 числа звітного місяця (починаючи з березня 2013 року)
2	Податок на додану вартість	Для платників, у яких базовий податковий (звітний) період дорівнює календарному місяцю - протягом 20 календарних днів наступних за останнім календарним днем звітного (податкового) місяця;	Протягом 10 календарних днів наступних за останнім днем відповідного граничного строку подання звітності
3	Податок на доходи фізичних осіб	Протягом 40 календарних днів наступних за останнім календарним днем звітного (податкового) кварталу	Податок сплачується при виплаті оподаткованого доходу
4	Екологічний податок	Протягом 40 календарних днів наступних за останнім календарним днем звітного (податкового) кварталу	Протягом 10 календарних днів наступних за останнім днем відповідного граничного строку подання звітності
5	Акцизний податок	Протягом 20 календарних днів наступних за останнім календарним днем звітного (податкового) місяця	Протягом 10 календарних днів наступних за останнім днем відповідного граничного строку подання звітності
6	Плата за землю та орендна плата за земельні ділянки державної і комунальної власності	До 20 лютого звітного року	Щомісяця протягом 30 календарних днів, що настають за останнім календарним днем податкового (звітного) місяця
7	Плата за користування надрами	Протягом 20 календарних днів наступних за останнім календарним днем звітного (податкового) місяця	Протягом 10 календарних днів наступних за останнім днем відповідного граничного строку подання звітності
8	Рентна плата за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами природного газу та аміаку територією України	Протягом 20 календарних днів наступних за останнім календарним днем звітного (податкового) місяця	Протягом 10 календарних днів наступних за останнім днем відповідного граничного строку подання звітності
9	Збір у вигляді цільової надбавки до діючого тари-	Протягом 20 календарних днів наступних за останнім календа-	Протягом 10 календарних днів наступних за останнім днем

	фу на природний газ для споживачів усіх форм власності	рним днем звітного (податково-го) місяця	відповідного граничного строку подання звітності
10	Мито	Відносини, пов'язані з установленням та справлянням мита, регулюються митним законодавством, якщо інше не передбачено Податковим кодексом України	

*Розроблено з використанням [1]

Таблиця 2 - Термінів подання фінансової та основної податкової звітності*

Звітний період	Фінансова звітність (в органи статистики)	Податкова звітність (в ДПС)	Відхилення, дні
I квартал	25.04	10.05	15 днів
I півріччя	25.07	09.08	16 днів
9 місяців	25.10	09.11	16 днів
Звітний рік	09.02	09.02	-

*Розроблено з використанням [1]

Несвоєчасне подання податкової декларації до податкового органу тягне за собою застосування фінансових санкцій, а саме: накладення штрафу в розмірі 10 неоподаткованих мінімумів доходів громадян за кожне неподання або затримку, і як доповнення до цього накладення штрафу в розмірі 10 % суми податку за кожний повний або неповний місяць затримки податкової декларації, але не більше 50 % суми нарахованого податку і не менше 10 неоподаткованих мінімумів доходів громадян. Крім того, у разі неподання чи несвоєчасного подання податкової декларації платником, з першого робочого дня, наступного за граничним строком її подання, у податкового органу виникає право на податкову заставу, і податковий орган самостійно нараховує суму податку, що має бути сплачено.

Існує три способи подання податкової звітності сільськогосподарського підприємства: особисто, поштою і в електронному вигляді. Причому для середніх і великих підприємств обов'язковим є спосіб подачі звітності по електронній пошті з дотриманням умов реєстрації електронного підпису. Платники податків, які відправляють звітність способом традиційного поштового зв'язку, повинні це зробити не пізніше, ніж за 10 днів до закінчення граничного строку подання податкової декларації. Якщо лист загубиться, зіпсується чи прийде пізніше з вини оператора поштового зв'язку, то платник податків не буде нести за це ніякої відповідальності. Підприємці, які збираються на податкові канікули, повинні подавати декларацію по доходу на прибуток підприємств за спрощеною формою.

У складі фінансової звітності платник податків зазначає тимчасові та постійні податкові різниці за формою, встановленою Міністерством фінансів України. Особливо уважно в бухгалтерському обліку та при складанні фінансової звітності, як і до впровадження ПКУ, потрібно ставитись до податкових різниць, оскільки вони є необхідним чинником відмінності бухгалтерського обліку від податкового. Так, за Положенням бухгалтерського обліку (скорочено ПБО) «Податкові різниці» з 01.01.2013 р. № 27 [2] пропонується сільськогосподарським підприємствам вести облік і розкривати аналітичну інформа-

цію у окремих формах фінансової звітності (форма № 2 – розділи IV «Податкові різниці» і V «Узгодження фінансового результату і податкового прибутку (збитку)» [4] та примітки за формою № 5 і їх описовим виглядом) за такими видами податкових різниць щодо: доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); інших операційних доходів; інших доходів; собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг); інших операційних витрат; інших витрат; надзвичайних доходів; надзвичайних витрат. У примітках до фінансової звітності за ПБО «Податкові різниці» вимагається певне розкриття інформації щодо тимчасових податкових різниць, але у якому вигляді – поки невідомо. З огляду на це в найближчому майбутньому може бути доповнений формат форми № 5 або будуть розроблені методичні вказівки щодо описового подання зазначеної інформації

Висновки. Звітність сільськогосподарського підприємства є підсумковим результатом бухгалтерської роботи за певний період. Її достовірність, значною мірою, залежить від організації бухгалтерського обліку на підприємстві, його облікової політики. За даними бухгалтерської звітності складають податкову звітність керуючись нормами нового Податкового кодексу України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
2. Положення бухгалтерського обліку «Податкові різниці»: затв. МФУ 25.01.2011. - № 27 - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
3. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996 – XIV - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

УДК 63.002.6:657.6

АУДИТ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ВИРОБНИЦТВА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

Мармуль Л.О. – д.е.н., професор, НУБіП
Марандюк К.А. – магістрант, Миколаївський НАУ

Постановка проблеми. Аудит основних засобів є невід’ємною частиною загального аудиту діяльності суб’єкта господарювання, оскільки основні засоби, як правило, займають більшу частку в майні підприємства, ніж інші необоротні активи. Тому аудитор, при проведенні їх аудиторської перевірки, витрачає багато часу на отримання інформації про основні засоби.

В цьому аспекті постають питання актуальності проведення аудиту основних засобів і підвищення ефективності його здійснення. Адже за ринкових умов господарювання посилюються вимоги до діяльності аудиторів і аудиторських